

משבר האמוניה: המשרד להגנת הסביבה יציג את הסיכונים בכל הפתרונות המוצעים

המהלך נעשה כנראה במטרה לקדם פתרון של יבוא באנייה ■ עובדי המפעל בצפון התלוננו כי לא הורשו להשתתף בדיון אצל שר הכלכלה והתעשייה

14:55 07.08.2017 מאת: אורה קובן

המשרד להגנת הסביבה יציג לעיריית חיפה בימים הקרובים את כל החלופות שהוצגו בפני הממשלה, על ההיבטים הבטחוניים והבטיחותיים שלהן בשקיפות מלאה. כך סוכם היום (ב') בתום מפגש של שרי הממשלה עם עיריית חיפה ונציגי חיפה כימיקלים. המפגש נערך במטרה לקדם את חידוש פעילות המפעל הצפוני של החברה. מקורות מקורבים לדיון שדיווחו על כך הוסיפו כי בהצגת החלופות ישתתפו מומחים מטעם עיריית חיפה. לאחר מכן יערך דיון נוסף לקבוע מה תהיה החלופה שתיבחר לאספקת אמוניה למפעל הצפוני. למפעל הדרומי מתגבש מתווה של יבוא באיזוטנקים. עובדי חיפה כימיקלים בצפון מחו על כך שנתרו מחוץ לאולם הדיונים, בעוד שעמיתיהם מהדרום נכנסו לשם עם ההסתדרות. מלשכת השר הכחישו שעובדי הדרום השתתפו בדיונים.

במהלך הדיון הציע ארז קמיניץ, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, שעיריית חיפה תסכים לפתרון זמני שבמסגרתו בחצי השנה הקרובה תגיע לחיפה אניית אמוניה קטנה. במהלך התקופה ילוננו כל חלופות היבוא על ידי כל הצדדים. בעירייה השיבו, כי הם מוכנים לחצי שנה של פתרון ביניים, אבל של יבוא באיזוטנקים. קמיניץ השיב, שהנמלים לא ערוכים ליבוא בהיקפים הדרושים. אגב, לא חייבים לאחסן את האמוניה בנמלים, ניתן לשנע את האיזוטנקים ישירות למפעלי החברה ולאחסנם שם תחת מיגון מתאים. הבעיה, שהחברה לא הקימה מיגונים אלה בחודשים האחרונים, אף שידעה שהאיזוטנקים הם חלופה אפשרית.

לפני כן, בשעות הצהריים עיריית חיפה התחייבה פומבית להעניק רשיונות לחלופת אמוניה הקשורה ביבוא באמצעות מכלים ניידים (איזוטנקים). ההתחייבות ניתנה בפגישה עם ראשי ועד עובדי המפעל בצפון.

מקורות ממשלתיים אמרו באחרונה כי בדיקה משפטית שנערכה גילתה שלא נדרש אישור מטעם עיריית חיפה לאחסן את האיזוטנקים בנמל חיפה. עם זאת, אין למפעל רשיון עסק, ועתה מתחייבת למעשה העירייה לחדש אותו כשהדבר יתאפשר מבחינה משפטית, ובתנאי שהיבוא יתבצע באיזוטנקים ולא באוניה, חלופה זולה יותר מבחינת חיפה כימיקלים, אך מסוכנת יותר לדעת העירייה. המשרד להגנת הסביבה קבע, אמנם, כי חלופת האוניה פחות מסוכנת, אולם חוות דעתו ניתנה כאשר מנכ"ל המשרד, ישראל דנציגר, טיפל בסוגיה חרף מה שהתברר בהמשך כפעולה תוך הפרת הסכם ניגוד העניינים שלו.

על פי פסיקת בית המשפט העליון, המפעל הצפוני יוכל לקבל היתר רעלים, ולמעשה לחדש פעילות רק לאחר שירוקן לחלוטין מכל האמוניה של חיפה כימיקלים. הריקון אמור

להתבצע עד אמצע ספטמבר. אתמול הגישה החברה לאישור המשרד להגנת הסביבה תכנית ריקון שתעמוד ביעד שקבע בית המשפט העליון.

בפגישה שנערכה בצהריים בין ראש עיריית חיפה יונה יהב, נציגי ועד העובדים של חיפה כימקלים צפון וארגוני הסביבה, בהם צלול, הוחלט כי עיריית חיפה תעשה כל שלאל ידה כדי לממש את חלופת האיזוטנקים.

ראש העיר, יונה יהב, אמר כי "פתרון שמתאים למפעל בדרום יכול להתאים באותה במידה למפעל בצפון ואין כל סיבה להפרדה בין המפעלים. לא נסכים להפקיר את עובדי חיפה כימקלים צפון ואפשר להחזיר את המפעל לפעילות מלאה מחר בבוקר באמצעות איזוטנקים". יהב התחייב, שאם הנהלת החברה תציג את כל המסמכים כפי שנדרשה ינתנו הרישיונות להפעלת איזוטנקים.

יו"ר ועד חיפה כימקלים צפון אלי אלבז אמר לאחר הפגישה: "אנחנו הולכים יחד עם ראש העיר לפגישה עם השרים בירושלים. כנראה שבהנהלת חיפה כימקלים שכחו שיש עובדים גם במפעל בצפון ולא רק בדרום. אנחנו דורשים להגיע להבנות מיידיות כדי לחזור לעבודה. לא יכול להיות שמפעל כל כך רווחי יפטר עובדים ולא נסכים שרק המפעל בדרום יעבוד. כל העובדים זכאים לפרנסה ותעסוקה להם ולמשפחותיהם".

מחיפה כימקלים נמסר בתגובה: "חיפה כימקלים מעריכה את התכנסות שר הכלכלה, השר להגנת הסביבה, שרת המשפטים, סגן השר להגנת הסביבה, יו"ר ההסתדרות, נשיא התאחדות התעשיינים וגופי הביטחון במטרה למצוא פתרון לייבוא אמוניה. בתום ישיבתם עם נציגי עיריית חיפה, נמסר לחברה כי דיונים מקצועיים בין המשרד להגנת הסביבה לבין עיריית חיפה, יימשכו לאורך השבוע במטרה להגיע להכרעה ביום א' הקרוב".